

Боднар О. А.,
канд. екон. наук, асистент
кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна
Паламарчук В. Ю.,
здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна

ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ

В сучасних умовах поширення глобалізації, нестабільної економічної ситуації в країні, впливу світової фінансової кризи та виникненню кризи, пов'язаної з поширенням пандемії COVID-19 у світі, актуальним постає вирішення проблеми гарантування фінансової безпеки держави та її складових (в т.ч. фінансової безпеки банківських установ) задля забезпечення нормального функціонування та підтримки економіки держави. Питання формування та забезпечення фінансової безпеки банківських установ у своїх роботах досліджували: О. Барановський [1], М. Барилюк [2], В. Карковська, Л. Прокопишин-Рашкевич, М. Якимець [3], Б. Шпильовий [4].

Згідно з визначенням Національного банку України: «банк – це юридична особа, яка на підставі банківської ліцензії має виключне право надавати банківські послуги, відомості про яку внесені до держреєстру банків» [5].

Фінансова безпека банківських установ – це стан стійкості банківських установ до внутрішніх і зовнішніх негативних чинників, загроз, ризиків.

Існують різні методи забезпечення фінансової безпеки банківських установ, представимо основні з них на рис. 1.

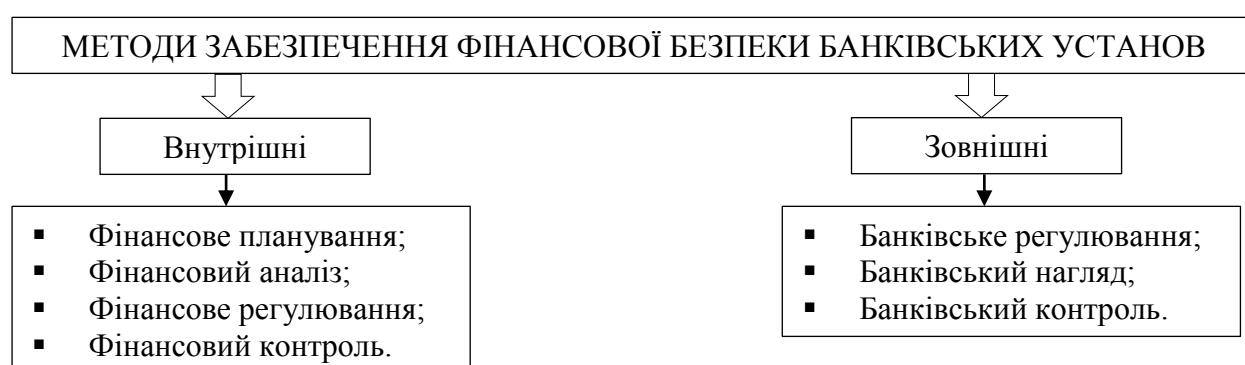

Рисунок 1 – Основні методи забезпечення фінансової безпеки банківських установ

Джерело: побудовано авторами на основі [4, с. 139]

Фінансова безпека банківських установ, так як і фінансова безпека держави в цілому, є залежною від умов формування. Перелік чинників впливу на рівень фінансової безпеки банківських установ змінюється відповідно наявних умов формування.

Представимо чинники впливу на формування фінансової безпеки банківських установ України, які на нашу думку є основними в сучасних умовах (табл. 1).

Таблиця 1 **Основні чинники впливу на формування фінансової безпеки банківських установ в Україні**

Зовнішні чинники	Внутрішні чинники
1. Стан економіки держави; 2. Політична ситуація в країні; 3. Законодавство та міжнародні стандарти; 4. Інфляційні процеси в державі, коливання курсу грошової одиниці; 5. Рівень довіри населення до банківської системи; 6. Умови та взаємовідносини на ринку банківських послуг; 7. Облікова ставка НБУ; 8. Військові конфлікти, пандемії; 9. Вплив міжнародних організацій; 10. Неконтрольовані глобалізаційні прояви; 11. Вплив світових фінансових криз та кризи викликані поширенням пандемії COVID-19 у світі; 12. Карантинні обмеження щодо діяльності банківських установ.	1. Показники платоспроможності, ліквідності, стійкості банківських установ; 2. Кваліфікованість та підготовка працівників; 3. Обсяг та якість наданих послуг; 4. Маркетингова політика; 5. Організація фінансового менеджменту банківської установи; 6. Ефективність прийнятих рішень управлінням банківської установи; 7. Клієнтська база; 8. Частка непогашеної (безнадійної) заборгованості у складі всіх заборгованостей; 9. Забезпечення внутрішньої безпеки банківської установи; 10. Якість кредитного портфеля.

Джерело: узагальнено авторами на основі [1, 2, 3, 6]

Банківські установи, як і інші установи та системи держави, потрапляють під негативний вплив пандемії COVID-19 та потребують розробки та впровадження змін у процесі функціонування на двох рівнях: самого банку та держави.

Отже, забезпечення фінансової безпеки банківських установ покладається як на державу (зовнішні методи та чинники), так і на окремих банк (внутрішні методи та чинники). Її формування забезпечує також формування фінансової і відповідно національної безпеки держави.

Список використаних джерел:

1. Барановський О. І. Банківська безпека: проблеми виміру. *Творчі дискусії з проблем суспільного розвитку*, 2006. С. 7-25.
2. Барилюк М. Р. Аналіз чинників впливу на забезпечення фінансової безпеки комерційного банку. *Фінансовий простір*, 2017. № 1(25). С. 8-17.
3. Карковська В.Я., Прокопишин-Рашкевич Л. М., Якимець М. М. Фінансова безпека банківської системи: реалії та перспективи. *Гроші, фінанси та кредит*, 2018. Вип. 25. С. 673-680.
4. Шпильовий Б. В. Основні інструменти забезпечення фінансової безпеки банків. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*, 2016. Вип. 10, Ч. 2. С. 139-142.
5. Національний банк України: офіційний сайт. URL: <https://old.bank.gov.ua/>.
6. Полторац А. С., Паламарчук В. Ю. Особливості гарантування безпеки об'єднаного світового фінансового простору. *Modern Economics*. 2020. № 20 (2020). С. 215-225. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V20\(2020\)-34](https://doi.org/10.31521/modecon.V20(2020)-34).